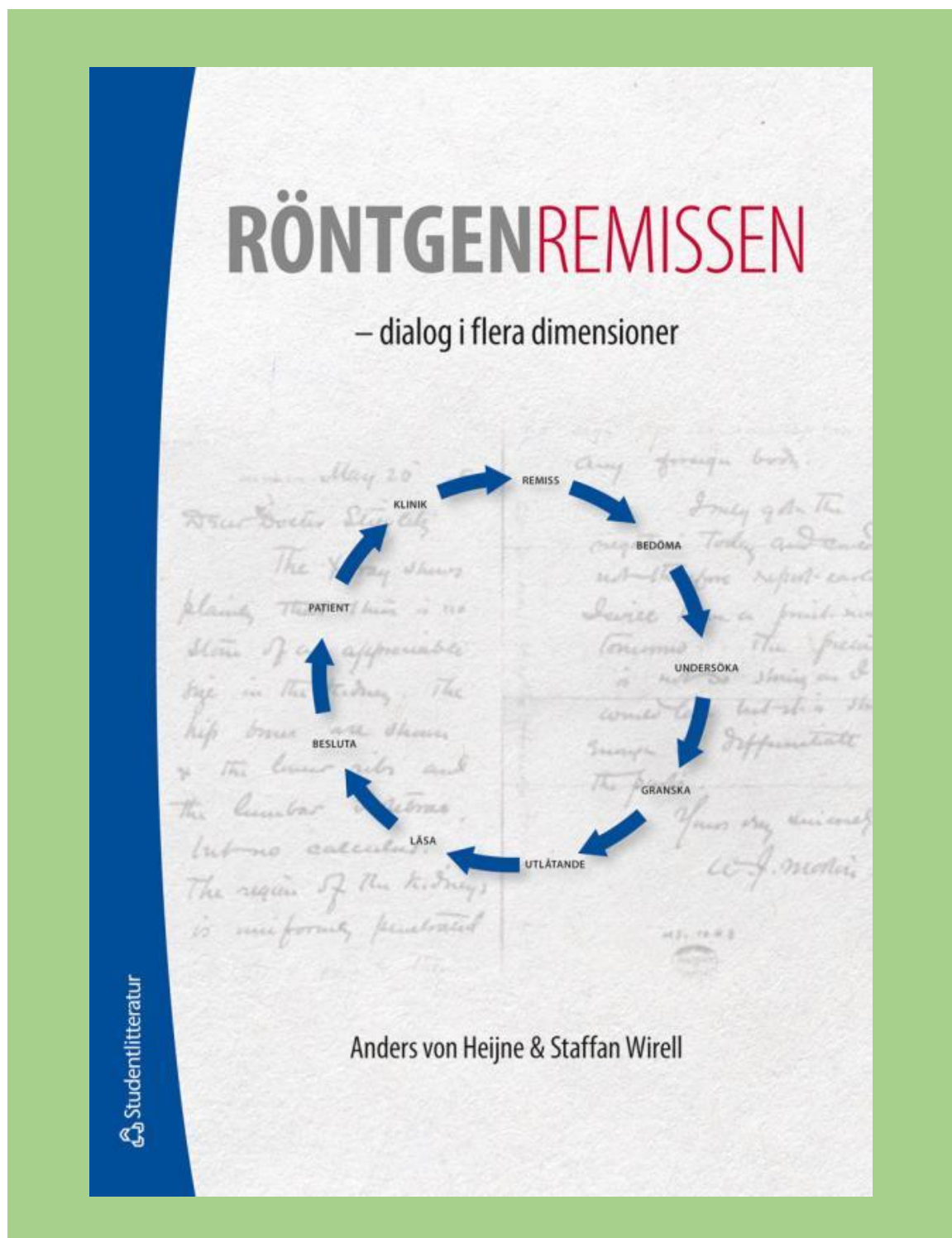

BOKANMELDELSE

RÖNTGENREMISSEN – DIALOG I FLERA DIMENSIONER

Reviewed by: Ståle Isaksen

Beskrivende radiograf, pgCERT, Advanced medical imaging, University of Salford
Sykehuset Innlandet HF, Gjøvik

Forfatter: Anders von Heijne, Steffan Wirell

Publisert av: Studentlitteratur AB, Lund 2012

226 sider

Pris: SEK: 333,-

ISBN: 978-91-44-08162-5

[REVIEW ARTICLE VOL. 2, NR. 1, p. 99-101 PUBLISHED 30.11.2015](#)

Nyttig om bildediagnostiske henvisninger og beskrivelser

I Norge skrives det anslagsvis 4 millioner henvisninger til bildediagnostiske undersøkelser pr. år, og et tilsvarende antall beskrivelser. Innholdet i og kvaliteten på disse påvirker hverandre: En velfundert henvisning med relevante medisinske opplysninger gir det beste grunnlag for en korrekt beskrivelse. Likeledes vil en presis og *to-the-point* beskrivelse øke sannsynligheten for at pasienten får riktig behandling videre. Henvisning og beskrivelse er to sider av samme sak og gjensidig avhengig av hverandre, noe de svenske forfatterne av boka "Røntgenremissen" understreker.

Det rent skriftlige i en henvisning og tilhørende beskrivelse utgjør imidlertid bare en liten del av alle de vurderinger og den kommunikasjon som foregår i forbindelse med dem. Pasienten selv, pleiepersonalet og andre medarbeidere kan påvirke både henvisningen og beskrivelsen; i forkant av undersøkelsen, underveis og etter gjennomført undersøkelse. Andre samtaler kan føre til kunnskapsutvikling og forbedret samarbeid på lengre sikt. Denne boken tar sikte på å tydeliggjøre alle disse samtalene som føres.

Første del av boka tar for seg den kronologiske gangen fra de medisinske overveielser gjøres før henvisningen blir skrevet, til det radiologiske svaret foreligger. Vurdering og prioritering av ankomne henvisninger av kompetent personale vektlegges i denne sammenheng. Pasientens nye rolle i den digitale tidsalder med tilgang på informasjon til enhver tid tas også opp. Dagens pasienter har ofte svært god kunnskap om sin egen sykdom, og stiller dermed langt større krav enn tidligere.

Andre del av boken er en bredere diskusjon om temaer som håndtering av unødvendige undersøkelser, radiologiske feil og uventede funn. Når og på hvilken måte bør man gi muntlig beskjed om viktige funn? Denne og lignende problemstillinger drøftes gjennom hele boken. Fordeler og ulemper med radiologiske hjelpemidler som strukturerte beskrivelser, talegjenkjenning og CAD gjennomgås også. Kognitive aspekter ved

Radiography Open

ISSN:2387-3345

beslutningsprosessen i bildediagnostisk granskning diskuteres, med henvisning til blant andre den verdenskjente psykologen Daniel Kahnemans teorier. Avslutningsvis drøftes begrepet kvalitet innen radiologi og hvordan man ved hjelp av ulike strategier kan jobbe for kvalitetsforbedring i ulike ledd i prosessen.

Boken er lettfattelig og inneholder mye viktig og nyttig informasjon uten å gå veldig i dybden. von Hejne og Wirell fremmer vektige argumenter for hvorfor grundige henvisninger er så viktige for den som skal tolke og beskrive bildene, og vice versa. De gir også konkrete råd om hvordan man skal gå frem for å unngå vanlige misforståelser og problemer. Det er ikke tvil om at det syndes mye med både henvisninger og radiologiske svar. Kortfattede henvisninger uten en konkret problemstilling er dagligdags. Og bildediagnostiske svar med tvetydig budskap forekommer også. Det er liten tvil om at hvis man følger rådene som gis av forfatterne, slipper man unna mange av disse problemene.

For målgruppen, som er nyutdannede klinikere og radiologer in spe, kan dermed «Røntgenremissen» varmt anbefales. Også fastleger, radiografer og andre som befatter seg med henvisninger og beskrivelser vil finne noe å lære her. For de som har jobbet lenge innen fagfeltet, er mye av informasjonen derimot kjent stoff. Utfordringen for disse handler nok i større grad om å ta seg *tid* til å skrive en velfundert henvisning, og til å formulere en presis beskrivelse.